A°. 1838. N°. 50.

ZATURDAG, 23sten JUNIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Advertentien.

Iemand aanspraak vermeenende te kunnen maken op eenen ZILVEREN SUIKER-LEPEL, gevonden aan de *Waterkant*, kan zijn reclame doen gelden ten burele van den Procureur Generaal.

Paramaribo, den 22 Junij 1838.

CHs. LIONARONS,
1ste Assistent.

(23642) De CURATOR van het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zal na den 30sten dezer, aan de Crediteuren van de Boedels N. J. TENKINCK, ROSETTA van A. J. VAN DAHLEN en A. HUSKUS en vóóroverledene Echtgenoote (2de Repartitie), de hun competerende Penningen uitbetalen.

Paramaribo, den 21 Junij 1838.

J. O. N. ENGELBRECHT,
1ste Commies.

PARAMARIBO, 20 Junij 1838.

(23669) *** Heden morgen beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER, WILHELMINA HENRIETTA VON NUIJS, Echtgenoot van

C. KAERSENHOUT.

Strekkende deze tot algemeene en bijzondere mededeeling aan Vrienden en Bekenden.

CONCERT.

J. E. KREUTZER is voornemens te geven, met assistentie van Mejufvrouwen CURIEL en Heeren Liefhebbers:

Een groot Vocaal- en Instrumentaal Concert,

hetwelk zal plaats hebben in de Zaal van het Waag-Gebouw, op Donderdag den 28sten Junij.

De PROGRAMMA'S en ENTRÉE-BILJETTEN tegen *Vijf Gulden* per Persoon, zullen verkrijgbaar zijn op den 26sten, 27sten en 28sten dezer maand, ten huize van Mejufvrouw M. E. GEERKE. (19909)

(23672) GEPELD KOREN in Blomvaten, te bekomen bij

J. H. REIJEG.

(24735) GEORGE BANKS vertrekt.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 19den dezer, Harer Britannische Majesteit Korvet SATELLITE, onder bevel van den Heer Kapt. Ross, met eene bepaalde Commissie belast.

Idem, de Nederlandsche Sloep Ludolph en Constant, Kapt. F. G. Strong, van Coronie, hebbende 2 dagen reis; Passagiers: de Heer S. van Tholl, Echtgenoot en Kinderen, Mejufvrouw M. Willens en zes Bedienden.

Idem, de Nd. Am. Brik Ganges, Kapt. L. Center, van Wilmington; hebbende 30 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 21sten, het Schip Noord-Holland, Kapt. H. K. Ruijl, naar Amsterdam, lading: 530 vaten Suiker en 20 balen schoone Katoen; Passagiers: de Weleerwaarde Heer J. Grooff, R. C. Pastoor en Mevrouw Spilker.

Publieke Veilingen.

Departement der Onbeheerde Boedels en Weezen.

VRIJDAG, den 22 Junij 1838.

Den Grond WILLEMSBURG, gelegen in de Para kreek, ter linkerhand in het opvaren; aankomende den Boedel wijlen C. L. JACOT DES COMBES.—ƒ 660.— C. M. SMULLER.

Het HUIS en ERF, aan de Zwartenhovenbrugstraat, verdeeld in twee Kamers, met het Erf, La. A. No. 187: aankomende de Erven van MARIA F. AELDERMAN.—ƒ 1100.— MEINTJE van KEIJSER.

Het HUIS en ERF, aan de grooten Rijweg op Combé; aankomende de minderjarige Erven van M. D. SMIDT.—ƒ 1570.— H. SPALINGER.

Het bloot ERF, gelegen aan de Watermolenstraat, La. A. No. 202; aankomende den Boedel C. F. STEFFENS.—ƒ 815.— SOESMAN & DE LEON.

Nieuwstijdingen.

Extracten uit de Nederlandsche Dagbladen tot en met 2 Mei 1838.

Frankrijk.

PARIJS, den 21 April.

De bevolking van Parijs en jurisdictie wordt tegenwoordig op 1,200,000 zielen berekend. Schat men het dagelijksche verbruik van brood voor iederen persoon op een pond, zoo verkrijgt men 600,000 kilogr. (10,814$\frac{2}{7}$ centenaars) voor de geheele bevolking. De zak meel weegt 159 kilogr. en levert 208 kilogr. brood; men behoeft dus dagelijks 3836 of jaarlijksch 1,400,140 zakken meel om de bevolking van Parijs het benoodigde brood te verschaffen. Dit meel wordt door 1400 molens in eenen kring van 30 lieues gemalen, waarvan een stoommolen van 140 paardenkracht het tiende gedeelte levert.

Frankrijk heeft op dit oogenblik de volgende linieschepen in aktieve dienst: 1 Montebello van 120 stukken kanon, thans ter reede van Toulon met 7 kompagnien equipage; 2 Herkules van 110, thans in Brazilie, met 6 kompagnien; 3 Jena van 90, thans te Kadix, met 5 kompagnien; 4 Suffren van 90, thans te Kadix, met 5 kompagnien; 5 Diademe van 86, thans te Toulon, met 5 kompagnien; 6 Santi-Petrie van 86, thans in de Levant, met 5 kompagn.; 7 Jupiter van 83, thans in de Levant, met 5 kompagnien; 8 Trident van 80, thans in de Levant, met 4 kompagnien; 9 Triton van 80, thans te Toulon, en 10 Généreux van 80, thans te Cherburg.

— De zwemelgeest aan de Parijsche beurs is thans ten hoogsten trap gestegen, derwijze, dat van alle zijden tegen de door de actien-ondernemers bedrevene openbare bedriegerijen gereclameerd wordt. De Asphalt-Actiën waren tot boven 10,000 fr. gestegen, zoodat een vrij bekend agioteur, die in den beginne zich 100 actiën verschafte, in drie weken tijds een milioen gewonnen heeft. Het gegalvaniseerde ijzer, dat niet zoude kunnen roesten, kwam vervolgens aan de beurs, en men zag lieden aan de beurs, die van kleine zakpistolen de pan lieten afbranden, om de verbaasde toekijkers de onmetelijke belangrijkheid der nieuwe uitvinding en het noodwendige stijgen der daarop uitgegevene actiën te bewijzen. Hoe dergelijke manoeuvres door de ligtgeloovigheid en de winzucht van het publiek ondersteund worden, is uit het volgende staaltje op te maken: Te Amiens is eene kompagnieschap gevestigd, die in Ferques steenkolenmijnen vermoedt, deswegens nasporingen verordent, en ook reeds daarop actien uitgegeven heeft. Nog weet men echter niet, of men werkelijk steenkolen zal vinden. Op zekeren dag zonden met het onderzoek gelaste ingenieurs aan de kompagnieschap in Amiens een paket met aarde-soorten, welke men tot dus verre gevonden heeft, opdat de kompagnie mogt kunnen beoordeelen hoe nabij men al dan niet tot de vermoede steenkolenmijn gekomen ware. Het paket voerde het opschrift: *Charbons de terre de Ferques.* Men ziet het paket afladen, en als een loopend vuur verbreidt zich het gerucht in Amiens, dat er metterdaad reeds steenkolen uit Ferques aangekomen zijn. Nu stroomt alles naar het kantoor der kompagnieschap om actien te nemen, die natuurlijk in eens met 50 pCt. om hoog gaan. Kortom, de Lawsche duizeling van tijdens het regentschap vernieuwt zich volkomen bij dit zoo zonderlinge, met zoo veel verstand begaafde en toch door eene kinderachtige verbeeldingskracht voortgesleepte, volk.

— De beurs is niets anders meer dan eene, door ettelijke industrieelen bedrevene, groote speelbank; men verwerft er zich door wezenlijke afzetterij een onmetelijk groot geldvermogen. Van de staatsfondsen is geene kwestie meer; deze worden schier geheel ter zijde gelaten, als geene kansen genoeg meer aanbiedende. Bij dergelijke speculatien gaat men volgenderwijze te werk. Een *propriétaire* of eene of andere *compagnie* ontdekken eene uit te graven berggroeve, en bieden die ter ontginning aan. In stede nu van daarmede eerlijk te werk te gaan, om door eigene hulpbronnen zich daaruit een goed inkomen te verschaffen, wenden zij zich tot eenen bankier. Deze geeft actien uit, die het te ontginnen bergwerk tienvoudig voorstellen. De actien verkrijgen dan ter beurze eenen koers, het spel begint en zij stijgen en dalen dagelijks. Menigwerf berust dit spel zelfs niet op wezenlijke actien, maar slechts op prijsverschillen, zoo is het gelegen, bijv., met de asphaltactien van Seyssel, die à 1000 fr. uitgegeven werden en tot op 10,000 fr. gestegen zijn. Later daalden zij weder op 7000 fr. en iedere beursdag brengt een verschil van 8 à 900 fr. te weeg. Daarbij worden natuurlijkerwijze nu groote winsten behaald en groote verliezen geleden. Zal niet de regering een einde aan die speelwoede trachten te maken? Zij behoort dit te doen,

indien zij niet ontwaren wil, dat wij in de ideën van Law en in het onder het regentschap van den hertog van Orleans geheerscht hebbende, agiotage-stelsel vervallen. Dit kan men geene kunstvlijt of nijverheid noemen, maar het is eene op breede grondslagen ingerigte bedriegerij, eene misleiding der publieke ligtgeloovigheid. De speelbankhuizen heeft men verboden, en wat waren de speelbankhuizen in vergelijking met dezen gapenden beurs-afgrond? Het beste middel zoude zijn, de industrieele actien niet meer ter beurze te laten veil bieden, ten einde alle speel-inrigting met dezelve te verhinderen.

— De dagbladen deelen thans den tekst mede der acte van beschuldiging tegen Huber of Hubert, die met zeven andere medepligtigen den 7den Mei voor het hof van assises te Parijs zal moeten te regt staan wegens het smeden van een aanslag, om door een soortgelijk moordwerktuig, als dat van Fieschi, Koning Lodewijk Philips en zijn geslacht te verdelgen. Dit stuk behelst wegens het bedoelde verfoeijelijke ontwerp weinig bijzonderheden die niet vroeger bekend waren. Alleen blijkt daaruit stellig, dat Huber en zijne medepligtigen de verregaandste revolutionnaire beginselen voorstonden en de tijden der republiek in Frankrijk wilden doen herleven. Ook wordt de Parijssche Juffer Laure Grouveille, die tot de wegens deze zaak gevangene personen behoort, in de acte van beschuldiging als de ziel en eigenlijke aanlegster van de geheele zamenspanning voorgesteld.

— Mlle. Taglioni is te Parijs aangekomen met eene somme van vijfmaal honderd duizend francs, op hare jongste noordsche reis gewonnen.

Duitschland.

Frankfort, den 20 April.

Uit WEENEN wordt dd. 15 April het volgende gemeld:

De prins Paul Esterhazy heeft zich alhier een kostbaar Hongaarsch kostuum laten maken, hetwelk hij voornemens is bij de aanstaande kroning der Koningin te dragen. Men verzekert, dat hetzelve de enorme som van ½ millioen Hollandsche guldens zal kosten, en ik houd deze opgave niet voor overdreven, daar reeds slechts een gedeelte van dat kostuum, namelijk de passement-lussen (*brandebourgs*), met zilver en diamanten gestikt, eene waarde van 80,000 florijnen voorstellen.

— Met de stoomboot Arpad zijn de beide voor Weenen en Berlijn bestemde Turksche gezanten, Rifaat-bey en Kiamil-pacha, alhier aangekomen; beiden hebben reeds gisteren een gehoor bij den prins Metternich gehad. Rifaat-bey is een man van ongeveer 33 jaren, vriendelijk en vrolijk; Kiamil-pacha mag een zestal jaren ouder zijn. Zij spreken beiden niets anders dan Turksch, Kiamil-pacha echter een weinig Slavonisch. Men zegt dat zij echter het vaste voornemen hebben om de Fransche taal te leeren, van welke zij reeds eenige voorbereidende kennis bezitten. Beiden betoonen eene groote weetgierigheid, uit welken krachtig voorkomenden trek genoegzaam het doel hunner zending kan blijken; men wil, gelijk reeds meermalen door berigten uit Konstantinopel is aangeduid geworden, in jonge talentvolle mannen, door hunne zending naar het beschaafde Europa, zin en liefde voor beschaving opwekken, ten einde later hen ter doorzetting der reform- en civilisatie-plannen des sultans in het Turksche rijk te gebruiken. Dit doel is ook kennelijk uit de keuze van het personeel der beide ambassades, hetwelk uit nagenoeg 25 jonge mannen bestaat. De secretarissen der gezanten zijn nagenoeg ieder 20 jaren oud; Kiamel heeft nog zijnen broeder als secretaris en eenen armeniër als tolk bij zich, die echter behalve het Turksch alleen de Fransche taal magtig is. Duitsch kan niemand uit hun gevolg. De Turksche gezantschapsraad, de Heer von Maurojeny, was hun tot Preszburg te gemoet gegaan. De reisgenooten der turken kunnen niet genoeg hunne beleefdheid en voorkomendheid roemen. Gedurende de geheele reis betoonden zij grooten ijver voor hunne godsdienst, dagelijks waschten zij zich vier- of vijf-maal, en even menigwerf verrigteden zij zonder schroom of verlegenheid hun gebed, steeds met naar Mekka gewend gelaat — waartoe zij steeds een kompas voor zich hadden liggen. Wijn dronken zij nooit; alleen proefde Kiamil Pacha te Prezburg een glas champagne, doch scheen daaraan geenen smaak te kunnen vinden. Laatstgemelde zal 10 of 12 dagen hier blijven, en vervolgens zijne reis naar Berlijn voortzetten.

— De Münchener *Polit. Zeitung* wil uit KEULEN het berigt hebben ontvangen, dat de 76-jarige pastoor v. Bilk, Dr. Binterim, een door zijne gemeente hooggeachte man, op wien tot dus verre niet de minste verdenking heeft gekleefd, ten gevolge van een tegen hem begonnen krimineel onderzoek, in verzekerde bewaring is genomen.

GODSDIENSTIGE PLEGTIGHEID DER VOETWASSCHING, DOOR DEN KONING VAN *BEIJEREN*.

In een katholijk land heeft elke tijd des jaars zijne wijding, scherts en ernst worden er door deze of gene godsdienstige omstandigheid bepaald. In stede der vrolijke walzen van Strauss, die, nog vóór weinige weken harten en beenen deden kuppelen, galmt thans eene plegtige kerkmuzijk, en de ernstige klok noodigt de geloovigen om ter openbare godsvereering in de kerken op te komen. — Den 12den April 1838 werd de voetwassching door den koning volbragt. Twaalf der oudste grijsaards van het koningrijk stellen de twaalf apostelen voor. In wijde rokken van paarskleurig laken gedoscht, en met even zulke mutsen op het hoofd, worden zij door hunne verwanten in de groote zaal der oude residentie binnen geleid en op hunne zitplaatsen gebragt, alwaar hun de regter voet ontbloot wordt. Spoedig daarop, na de hoogmis in de Hof kapel te hebben bijgewoond, verschijnt de Koning, door eenen grooten stoet begeleid. De Koning en de Kroonprins nemen alsdan, door de rijksgrooten omgeven, hunne zitplaatsen in. Bij het binnentreden der geestelijkheid staan zij op; de wij-bisschop verrigt aan een altaar de gewone gebeden en ceremoniën, waarna de voetwassching aanvang neemt. Een geestelijke houdt eenen zilveren schotel, een ander geestelijke stort uit een zilveren bekken water op den voet van iederen apostel uit, en de Koning wrijft met den handdoek daarover; de Wijbisschop kust alsdan iederen grijsaard de hand, en de zijne weêrkeerig kussen, na de ceremonie wordt door den Koning iederen apostel eene blaauwe beurs met geld omgehangen, lakijen zetten nu schielijk de gedekte tafels gereed, en de spijzen worden opgebragt. Een kamerdienaar geeft de schotels één voor-één den kroonprins, en deze den koning even zoo over, welke laatstgemelde ze naar den rij af voor de grijsaards plaatst. Na verrigt gebed en gezang verwijdert zich het hof en de Geestelijkheid, en het publiek heeft nu den toegang naar binnen de zaal, om de twaalf mannen te zien eten. Doch zij nuttigen slechts een ziertje van de soep; de overige geregten, uit zes schotels bestaande, zoo als al het tafelwerk, waaronder ook een zilveren beker, wordt door hunne verwanten in ontvang genomen. Ook de twaalf meisjes, die tot herinnering der instelling van het Heilig Avondmaal op kosten des Konings bekleed en met geld beschonken zijn, bevinden zich in de zaal tegenwoordig. Op denzelfden dag stroomt des avonds alles naar de St. Michiel's kerk, alwaar een groot vuurkruis, hetwelk in de lucht schijnt te zweven, een geheel eigenaardig gezigt oplevert, en de geest- en hartverheffende indruk door een *Miserere* hetwelk, zonder instrumentale begeleiding, alleen door stemmen uitgevoerd wordt, tot godsvereering verheven.

Den volgenden dag, op goeden Vrijdag, stroomde de menigte van kerk tot kerk voort, die meest allen zwart behangen zijn, en, door vele kaarsen omstuwd, het Heilige graf in zich bevatten. Na den middag werd in verscheidene kerken en des avonds wederom in de St. Michiels kerk bij het verlichte kruis het *Miserere* gezongen. Ten 9 ure verzamelde zich eene groote menschen-menigte op het Schrannenplein, alwaar van den St. Pieterstoren eene plegtige kerkmuzijk zich hooren liet, en waarmede de blaas-instrumenten voor de hoofdwacht instemden, waarna de taptoe met dof gestremde trommen begon. Omstreeks den avond, als wanneer de opstanding gevierd wordt, verdwijnt al het zwarte, ieder teeken van rouw, en de kerken met hare Heiligbeelden, treden alsdan in hare Oostersche pracht te voorschijn.

Stand der Maan.

8	*Junij*	VOLLE MAAN.	
15	»	LAATSTE KWARTIER.	
22	»	NIEUWE MAAN.	
30	»	EERSTE KWARTIER.	

Watergetijen.

		Hoog Water.		*Laag Water.*
23	ZATURDAG.	's mor. 6-45	's av.	12-45
24	ZONDAG.	» 7-30	»	1-30
25	MAANDAG.	» 8-15	»	2-15
26	DINGSDAG.	» 9-00	»	3-00

Ter Drukkerij van GEZUSTERS SERRES.